

LATINITATIS ITALICAE MEDII AEVI
LEXICON

(saec. V ex. - saec. XI in.)

CONDITUM A FRANCISCO ARNALDI

MODERANTE

PASCHALI SMIRAGLIA

CURA ET STUDIO

ANTONII DE PRISCO

HUIC FASCICULO CONFICIENDO PRAEFUIT

IOHANNES POLARA

ADDENDA - SERIES ALTERA

FASCICULUS XII

meabilis — missurius

La redazione del presente fascicolo è stata curata da Antonio De Prisco.
La selezione dei materiali utili dallo schedario del *Lexicon* è stata diretta da Pasquale Smiraglia e curata da Adele Simonetti.

Roma, settembre 2014

P. S.

M

meabilis - de gressu, facilis: ANAST. Theod. Stud. 735 D 9 gaudeas, qui (*scil.* Bartholomaeus) ab oriente ad occidentem per mare ambulasti gloriose; ... qui mare sanctificasti -ibus gressibus.

meatus - acc. pl. -os AN. EX DIV. 135, 20. — PAUL. DIAC. Fest. 112, 9 -us a meando. — Fossa: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 51, 25 Adriaticum mare ... credibile est parvos huiusmodi occultosque habere -us. — Puteal: RATH. Prael. 232 A 12 puteus ... limpidiſsimam tam potui quam lavacro exhibet aquam et plerumque aliquid inepti prope iacet ipsum -um, quod tamen nec interdicat potum, nec inquinat lavacrum. — Transl., sensu spirit., in imag.: Ps. GREG. Exp. 485 B 2 dona ... spiritualis gratiae, quasi quaedam mamillae sunt in pectore, quae subtiliter occultis -ibus spiritualibus ministrant et nutriunt. — Meton., de ano: CASS. Hist. 955 C 3 defectus eum (*scil.* Arium) quidam cum effusione corripuit et una cum stercore -us quoque prolapsus est: 1052 C 7 fimum non per -us digestiles emittebat, sed scelestum os, quod blasphemias ministraverat, organum huius egestionis est factum.

mecastor - PAUL. DIAC. Fest. 112, 10 -or et mehercules iusiurandum erat, quasi diceretur, ita me Castor, ita me Hercules, ut subaudiatur, iuuet.

mechanisma - artificium, fabrica: CASS. Var. 41, 22 -a solum est, quod illam (*scil.* naturae potentiam) ex contrariis appetit imitari et, si fas est dicere, in quibusdam etiam nititur velle superare.

mechor - v. *A2 moechor*.

mechus - v. *A2 moechus*.

meddix - PAUL. DIAC. Fest. 110, 19 -x apud Oscos nomen magistratus est.

medecus - v. *A2 medicus*.

medela (-ll-) - *-lle* inf. — Salus, sensu spirit.: SACR. GEL. 50, 1 Deus, qui ob animarum -am ieiunii devotione castigari corpora preceperat. — In form. donationis, nota locut. *pro -a et salvatione animae*: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 938, 107, 4 a presenti die ... pro -lle et salvationis (*sic*) anime mee ... offero ... monasterio ... omnem meam hereditatem.

medella - v. *A1 et A2 medela*.

medeor - *-everis* pro *-eberis* AN. EX DIV. 133, 29. — Vi pass.: PAUL. DIAC. Exp. 162, 1, 13 unde unus -etur ... alter moritur. — Transl., sensu spirit.: SACR. GEL. 31, 27 Deus infinitae

miseriſcordiae, ... omnibus animarum noſtrarum -ere languoribus.

medialis - ad meridiem pertinens: PAUL. DIAC. Fest. 111, 16 -em appellabant hostiam atram, quam meridie immobilabant.

medianus - subst., digitus -us : CONCORD. 247, 18 si quis alii tertium digitum de manu excusserit, id est -um, componat sol. 5.

mediastinus - *-diestri-* inf. — GL. PHILOX. 230, 1, 28 -diestrinus: περιχύτης.

mediatio - gr. μεσιτεία, interventus, intercessio: DION. Gr. Nyss. hom. 349 C 2 cum ... coelum et terra mensuris aequis iuxta contrariam efficaciam ab invicem disparata sint, ea creatura quae in medio contrariorum est, ex parte quadam cohaerentium sibi participans, summitates divisas propria -e connectit.

mediator - interpres: CASS. Var. 32, 17 non enim aut legatus moram aut interpellans aliquam sustinet de -is tarditate iacturam, quando uterque et genuinis verbis auditur et patriotica responsione componitur. — De sacerdote: CONC. ROM. 826, 575, 4 presbyteri nullis blandiantur aut suadeantur sermonibus, ... quia, cum -es Dei hominumque existunt, in exercendis votis relaxandisque peccatis largissimam debent orationem peragere.

mediatus - de contrariis, inter quae quid medium invenitur: BOETH. Top. Cic. 1119 C 12 quae contraria sunt, partim -a sunt, partim vero medio carent. -a sunt, ut album, nigrum: est enim horum medius quilibet alius color, ut rubeus vel pallidus.

medibilis - PAUL. DIAC. Fest. 111, 1 -e medicabile.

medica - v. *A2 medicus*.

medicabilis - salutaris: RESURR. 237 vitam spirat ibi quidquid pia terra virescit / beatoque simul quidquid de germine floret / atque solum pulchrae redolet -e Cretae

medicamen - transl., sensu spirit.: RAIN. 892 E 8 qui (*scil.* pater spiritualis) solito more salubria administrans coelestium pigmentorum -a: RATH. Prael. 165 A 5 ad penitentiae -a confugiens, pro modo criminis medelam quae-ras satisfactionis.

medicatio - transl., sensu spirit.: SACR. GEL. 205, 24 Domine, quaesumus, ut quidquid in nostra mente viciosum est, sacramenti quod sumpsimus -e curetur.

medicativus - *-a*, neutr. pl., subst., medicina: BOETH. Top. Arist. 987 B 1 nihil ... prohi-

bet et audaciam quamdam et rectam intelligentiam habere ad -a.

medicina - v. *Lx* et *A2 medicina*.

medicinalis - transl.: SACR. GEL. 197, 4 tua nos, Domine, -is operatio ... a nostris pervertitibus clementer expedit: RATH. Prael. 147 A 11 quem (*scil.* libellum) mei quidem causa descriptum, ... precor, ut vocitet Agonisticum sive -em ... Nam ex uno latere te ad pugnam provocat; ex altero inflicta ab adversario plagas, fotu mirificae artis medetur et curat.

medicinaliter - transl., sensu mor.: ANAST. Ep. Theod. Papae 584, 26 vulnus latens ... adaperimus, ne in vitalia viscera serpere possit, omnem immunditiam fetidae putredinis -r exhaurientes: BERT. Barth. Lip. 40 D 4 vide eum (*scil.* Bartholomaeum) secundum allegoriam ... aliquando -r exhibita singulis passionum remedia conferentem.

medicinus - -a, subst., transl., sensu spirit.: SACR. GEL. 13, 10 praesta, quaesumus, Domine, ut quod Salvatoris nostri iterata solemnitate percipimus perpetuae nobis redemptionis conferat -am.

medico - transl., sensu spirit.: RAV. INSCR. 305, 5 Christo -ante resurget Agnellus.

medicus - -de- ROMAE INSCR. V, 13800, 2. — Subst., *animarum -us, coelestis -us*, de Deo: PS. GREG. Exp. 553 C 13 Domine, animarum debiliū velox -e, *sana me* (Ps VI, 2), scilicet interius omni vitiorum labe emunda: RATH. Prael. 214 C 9 inexcogitabilis et incomprehensibilis est bonitas -i coelestis. — -a, subst., sensu lat., de rebus personatis: CASS. Var. 353, 31 macte, indulgentia, quae solvis et praesul es. Tu patrona humani generis, tu afflictis rebus -a singularis.

mediestrinus - v. *A2 mediastinus*.

medietas - -ti- MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 703 aut 748, 1, 4, *medie* (pro *medietate*) I 2, a. 982, 34, 7. — Nom. sing. -e CHRON. ALT. 24, 1, -em MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 931, 54, 8. — Dimidia pars redituum rei cuiusvis: STEPH. IV 976 A 8 confirmamus autem vobis vestrisque successoribus ... -em de portione Probati castaldi. — In serm. mathem., de numeris inter binos 'limites' sive 'extremitates' certa lege atque ratione interiectis (cf. THES. s.v.): BOETH. Inst. ar. 1182 D 5 quam diapente symphoniam vocant, hemiolia -e coniungitur.

medio - intrans., in dimidio spatii temporis esse: CAP. VIRCEB. 303, 24 iam die festo -ante ascendit Iesus in templum et docebat: IOS. FL. Apion. 95, 22 alii succedentes ad sacrificia

veniunt et congregati in templum -ante die a praecedentibus claves templi et ad numerum vasa percipiunt. — De iis, quorum opera aliquid fit: CASS. Var. 149, 16 si aut eorum carpenta itinere longiore quassantur aut animalia attrita languescunt, te custode atque -ante cum possessoribus sine aliqua opprobrio mutentur.

mediocre - v. *A2 mediocris*.

mediocris - -is numerus, de modeste locum tenente inter simplicem et compositum: CASS. Inst. 134, 15 -is numerus est qui quodammodo simplex <et> incompositus esse videtur. — -is, subst., de paupere: RATH. Prael. 184 B 4 maximum quorundam tam divitum quam et -um vitium dimisi omnino. — -e, adv., mediocriter: PETR. PIS. Gramm. 168, 2 significationes adverbiorum multae sunt. Aut adverbium ... quantitatis, ut ... ample, minute, -e.

mediocritas - modestia, humilis conditio: RATH. Prael. 215 A 3 quod si -s vitae occurrit, mediocritatem poenitentiae non renuit (*subaud.* Deus), tantum ut voluntas non mediocris, sed sit immanis. — In form. modestiae, de Romano pontifice: IOH. VIII 63, 32 si pertinaciter in hac ... pervasione permanseris, ... beatorum apostolorum principum auctoritate nostraeque -is sententia, omni patriarchatus esto dignitate ... exsors.

medioximus - PAUL. DIAC. Fest. 110, 26 -um: mediocre.

meditellium - PAUL. DIAC. Fest. 110, 29 meditullium dicitur non medium terrae, sed procul a mari, quasi -um ab eo, quod est tellus.

mediterreus - PAUL. DIAC. Fest. 111, 2 -am melius, quam mediterraneam Sisenna (inc. 3) dici putat.

meditor - *meti*- GL. PHILOX. 230, 2, 11. — Vi pass.: GL. PLAC. 28, 1, 18 meditullium dicitur locus, in quo aliqua -antur sive ad docendum sive ad discendum.

meditrinalia - PAUL. DIAC. Fest. 110, 21 -a dicta hac de causa. Mos erat Latinis populis, quo die quis [primum] gustaret mustum, dicere ominis gratia: «Vetus novum vinum bibo, veteri novo morbo meo». A quibus verbis etiam Meditrinae deae nomen conceptum, eiusque sacra -a dicta sunt.

meditullium - PAUL. DIAC. Fest. 110, 28 -um dicitur non medium terrae, sed procul a mari, quasi meditellium ab eo, quod est tellus. — GL. PLAC. 28, 1, 18 -um dicitur locus, in quo aliqua meditantur sive ad docendum sive ad discendum.

medius - abl. sing. *mesu* ROMAE INSCR. VII, 17912, 4. — *-um* pro *-o* IOH. ARCHIC. 202, 1, 2. — Redund.: Ps. AMBR. GERV. 743 D 10 (martyres) in -a hac Mediolanensi urbe per decem annos in Dei servitio perdurantes. — PAUL. DIAC. FEST. 133, 1 -us fidius compositum videtur, et significare Iovis filium, id est Hercules, quod Iovem graece Δία et nos Iovem, ac fidium pro filio, quod sepe antea pro L littera D utebatur. Quidam existimant iusiurandum esse per divi fidem; quidam per diurni temporis, id est diei, fidem. — PETR. PIS. GRAMM. 168, 11 significationes adverbiorum multae sunt. Aut adverbia ... iurandi, ut Edepol, Castor, Hercle, -us fidius. — Dimidius: CASS. VAR. 278, 32 -am portionem exsecutor accipiat, quam de praeceptis regis sumere potuisset. — *-um*, subst., de tempore: MART. HIER. 2, 1, 9 qui (*scil.* Iacobus) ab Apostolis ... est ordinatus episcopus et -o Pascha martyrio coronatus; nota locutt., in -o, interea: CASS. HIST. 999 D 3 Ursacius et Valens, qui ab initio quidem Arianorum dogma tenebant; in -o autem Homousianis consenserant; *de -o*, aequaliter, non secus ac reliqui (cf. adn. ad loc., p. 558): CASS. VAR. 32, 22 Helladius de -o, voluptatem populis praestaturus, introeat, habiturus aequalitatem menstrui cum caeteris partium pantomimis. — In gramm., adi., de distinctione: CASS. INST. 145, 32 si distinctionum seriem per gradus cognitos sequeretur, primo plenam, deinde -am nequaquam ponere potuisset; fem. -a, subst., ead. signif.: 146, 2 sequitur subdistinctio, deinde -a, quae plenas semper praecedunt potius quam sequuntur: 49, 2 prima est -a, secunda subdistinctio, tertia plena; quas a maioribus nostris ideo constat inventas, ut spiritus longa dictione fatigatus vires suas per spatia discreta resumeret.

medulitus - v. *Lx* et *A2 medullitus*.

medulla - acc. pl. -a (vel potius pro -ae?) inf. — GL. PHILOX. 230, 1, 35 -a: μελόζ. — GL. PLAC. 28, 2, 16 «medullitus capti», usque ad penetralia -a detenti.

medullitus - *-uli* - EP. LANG. 695, 20. — Confund. cum *mellitus*: GL. PHILOX. 230, 1, 36 -s: ἡδονικώτατος. — PAUL. DIAC. FEST. 110, 37 -s, ex intimis medullis.

megalesia - PAUL. DIAC. FEST. 112, 7 -a ludos Matris Magnae appellabant.

megistus - gr. μέγιστος, maximus: ANAST. APROC. Ep. 659 C 4 ego igitur exiguus memoriam iustorum illorum et praecipue Maximi revera -i (hoc enim Maximus nomen insinuat) sermone meo in praesentiarum facere volens.

megratio - v. *A2 migratio*.

mehercules - PAUL. DIAC. FEST. 112, 10 mecastor et -s iusiurandum erat, quasi diceretur, ita me Castor, ita me Hercules, ut subaudiatur, iuвет.

mel - gen. sing. -i AN. EX DIV. 140, 24.

mela - v. *Lx* et *A2 malum*.

melancoryphus - PAUL. DIAC. FEST. 111, 28 -i genus avium, quae latine vocantur atricapillae, eo quod summa earum capita nigra sint.

melandrea - PAUL. DIAC. FEST. 67, 8 elacacena genus salsamenti, quod appellatur vulgo -a.

melestia - v. *A2 molestia*.

melia - PAUL. DIAC. FEST. 111, 25 -a hasta a ligno mali dicta.

melicus - PAUL. DIAC. FEST. 111, 20 -ae gallinae, quod in Media id genus avium corporis amplissimi fiat, L littera pro D substituta.

melior - *-liosibus* PAUL. DIAC. FEST. 323, 5. — Nom., sing. masc. -iorem LEX ROM. RAET. 407, 7, fem. -iora AN. EX DIV. 148, 25, neutr. -ior MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1018, 122, 23, acc. fem. -iore LEX ROM. RAET. 416, 19, neutr. -iorem inf. — PAUL. DIAC. FEST. 109, 3 mel-tom -orem dicebant. — Sanus, transl.: PAUL. DIAC. EXP. 159, 2, 40 illis consentiendum est, qui saniozem idest -iorem consilium eligunt. — Nota locutt., *per -iorem rem habere alqd*, id optimum putare: LEX ROM. RAET. 317, 5 advocati per iniquam cupiditatem de eorum res, cuius causa agent, quod ipsi per -iorem rem habent, aut de terris aut de mancipiis, cartam ad eos querunt; *creocere in -ius*, progredi, progressus facere: PAUL. DIAC. EXP. 126, 2, 38 prius debet legere ille infans qui peius sapit, deinde qui melius; et post haec, crescendo in -ius, in ultimo debet legere abba.

melioratio - refectio in melius: IOH. XII 1035 C 3 concedimus atque confirmamus vobis ... inconvulse detinendum omne quod qua indiget -e seu defensione; de rebus cura emphyteutici melioratis: MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1017, 107, 34 potestatem abeamus vobis vestrisque posteris et in memorato vestro monasterio illos (*scil.* fundos) abrenuntiare cum omni sua -e: al.

melioro - de rebus, in meliorem statum redigere: CARTM. 596, 2, 22 domne abbas, trade ... ad Iohannem unam petiam de terra ... ut per eum sit -ata et non peiorata: MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 976, 245, 12 que apud vos fuerit -atum vel factum edificium sub estimatione pretii nos vobis restituere placitabimus de colludio; de hominibus, in melius vitae condiciones mutare: CASS. VAR. 33, 34 dubium quippe non est, servos

posse -ari, qui de labore agrorum ad urbana servitia transferuntur: CONCORD. 252, 32 credimus ... ut dum servos, qui bene serviunt, -atos vidimus et remuneratos a dominis suis ... quanto magis debet fieri ... ut homo filium suum -are et remunerare possit.

mellifluus - transl., suaviloquens: BOETH. Phil. Cons. 27, 14 puro clarum lumine phoebum / -i canit oris Homerus: CASS. Inst. 54, 8 utiles etiam sunt ad instructionem ecclesiasticae disciplinae memorati sancti Ambrosii de Officiis -i libri tres: RATH. Prael. 210 C 10 senex es? Gaude in Domino ... quia iam prope est ... portus, si tamen es ... virtutibus comptus, si canitie venerabilis mentis, si venustate -us oris; in imag.: VITA APIAN. 322, 1, 18 Appianus ... divinum non cessavit eructare eloquium et indefessae praedicationis imbrem spargere -um.

mellitus - v. *A2 medullitus*.

melloprinceps - qui proxime princeps futurus est (gr. μέλλω et princeps): PASS. PROC. 303, 2, 62 Apostolis custodiendis deputati milites multi, inter quos erant duo magistriani -is, Processus et Martinianus.

melodia - concentus, melos: CASS. Inst. 11, 49 veluti si quis -ae compositor propter utilitatem peregrini soni alias chordas plectro discursat, aut super eas, quae sunt, alias adiciat.

melopia - v. *A2 melopoeia*.

melopoeia - -pia inf. — GL. BER. 361, 10 humane musice septem divisiones facimus ... septima in -pias id est in habitus effecte modulationis.

melota - acc. sing. -a inf. — PAUL. DIAC. Exp. 145, 2, 24 scapulare dicit illud quod grece scima vocant, cum quibus capita tegunt, ... ad cuius similitudinem videtur esse illud quod nos -a vocamus.

meltom - PAUL. DIAC. Fest. 109, 3 -m meliorem dicebant.

melum - acc. pl. -as MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1019, 126, 20.

membrana - -mvr- MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 961, 94, 13. — Sing., nom. -um inf., gen. -i inf. — GL. PHILOX. 230, 1, 40 -um: ὑμήν: 230, 2, 1 -a: διφθέρα, σομάτια. — Pergamena: MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 971, 203, 8 dedi et tradidi tibi et una chartula -i scribta pro tua et de tuis heredibus salbatione; -a *epistolaria*, epistola in pergama conscripta: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 935, 83, 19 sunt nominatibe memorate chartule prima venditione in -a epistolaria scripta, quam fecerunt Ursinasus clericus ... et Ursoaldus.

membranaceus - -ci- inf. — E membranis confectus: CASS. Inst. 29, 23 epistulam Iacobi apostoli ... vobis in -io codice scriptam reliqui.

membranacius - v. *A2 membranaceus*.

membranum - v. *A2 membrana*.

membrum - -nb- COD. CAR. 445, 6. — Acc. sing. -o IOH. ARCHIC. 213, 16, -u inf. — -a *egerere*, parere: ENN. Hymn. 23, 68 fons dicta clausus accipit, / fons -a clausus egerit: / nec rima cessit arctior, / et vera proles emicat. — *Per -a*, membratim: CASS. Inst. 48, 21 si corpus nostrum indiget per -a cognosci, cur lectio cum suis partibus videatur confusa delinqui? — Transl., de sanctis: BEN. Mir. Cyr. 336, 2, 15 in capite Martyris Christi, qui fuit -um de ipso Capite, potentialiter et ineffabiliter operatus est Dominus; -a *Satanae, diaboli*, de scelestis: GREG. M. Mor. 614 C 7 quis nesciat quod eiusdem Satanae -a sunt omnes, qui ei perverse vivendo iunguntur? : PAUL. DIAC. Exp. 13, 2, 39 dixit «pii» ad separationem illorum qui crudeles sint, veluti est diabolus et omnes iniqui qui sunt -a ipsius; de monachis, qui eiusdem monasterii sunt: PAUL. DIAC. Exp. 117, 2, 33 omnia -a erunt in pace, idest omnes (*scil.* monachi) in concordia erunt. — In arte rethorica, de colis et commatibus: CASS. Inst. 48, 20 dictionem sic per -a dividere, ut suis partibus considerata pulchrescant.

memini - 2a pers. sing. -is ROMAE INSCR. I, 473, 3906, 4.

memor - -ōr RESURR. 86. — *Mali -r*, mali cultor (cf. BLAISE 1): ANAST. Vita Ioh. El. 503, 2, 14 nuntiatum est igitur, quod ille mali -r malitiam reservaret et non rectam erga Beatum hunc voluntatem haberet. — Seq. *ut* cum coni.: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 100, 19 utere eo (*scil.* imperio) felix, -r semper, ut aequitate et iustitia delecteris.

memorabiliter - laudabiliter: SACR. GEL. 140, 17 Deus, ... Gervasius et Protasius -r epulantur, cum pariter et in celis pane satiantur angelico et pro eorum recordatione solemniter divinis ecclesia tua pascitur alimentis.

memorandum - instrumentum quod redigebatur, ut posteris donationis vel stipulationis notitia perferretur: MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1011, 53, 14 hoc -um firmum stetis (*sic*) nobis quatenus licentiam et potestatem abeamus ... abere at laborandum ... memoratum campum vestrum.

memoratio - memoria: BOETH. Diff. top. 1208 A 2 partes enim rhetoricae sunt quinque, inventio, dispositio, elocutio, -o, pronuntiatio. — *Piae -is*, de defunctis: EP. LANG. 705, 2 sua protulit monumenta ... piae -is decessoris nostri

pape Pellagii auctoritate facta. — Nota locut. *commemorare -em*, alqm in precibus commemorare: CHRON. ALT. 8, 13 deprecor te, presbiter Dei, ut parva ecclesiola edificata (*sic*) ad meum honorem; conmemora -em nocturnam et diurnam.

memoratorius - *-um*, subst., instrumentum quod redigebatur, ut posteris donationis vel stipulationis notitia perferretur: MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1019, 128, 3 -um factum a nobis ... eo quod ante subscripti idoneis hominibus coniunti sumus ad combenientia ... pro dibiendum ... rebus illis que est infra in civitate nucerina.

memoratus - sing., nom. masc. -o MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 936, 86, 4, -os I 1, a. 927, 43, gen. -u I 1, a. 912, 17, 3, dat. fem. -a I 1, a. 934, 77, 17, acc. masc. -o I 1, a. 931, 54, 3, acc. fem. -a I 1, a. 936, 87, 11, pl. acc. fem. -es I 2, a. 956, 43, 19.

memoria - *mae*- CAP. INSCR. 4536, 1, *mi-ROMAE* INSCR. I, 452, 3998, 3. — Nota locut. redund.: RATH. Prael. 214 B 9 conscientia pravitatis tangat -am cogitationis et plangens quod te fecisse recolis. — Mentio: ANAST. APOCR. Ep. 664 C 10 per vos totam sanctam ... Dei catholicam et apostolicam saluto ecclesiam, postulans mei peccatoris ... -am fieri in sanctis ad Deum directis orationibus vestris. — *Bonae, venerabilis -ae*, de defunctis: CREM. INSCR. 4117, 1 bon(ae) mem(oriae) Atula: VITA LEUC. 672, 20, 12 idemque venerabilis -ae Antiochus iussit construere ecclesiam in nomine eius (*scil.* sancti Leucii); *gloriosae -ae*, de regibus: CASS. Var. 236, 2 scimus animum vestrum de obitu gloriosae -ae domni avi nostri acerbo dolore fatigari: 241, 31 in expetendis quoque honoribus apud gloriosae -ae Theodoricum, principem regum, mea vobis saepe vota coniunxi — Officium pro mortuis: ANAST. Vita Ioh. El. 508, 1, 66 vere, frater, nos audivimus quod mortuus esses, et -am tui faciebamus ter in anno. — Meton., de tempore, *in -am aeternam*, in aeternum: PASS. MARTINAE 13, 17, 21 martyres ... per proprium sanguinem gratiam Dei sibimetipsis in -am aeternam instruxerunt. — De mortuorum reliquiis: PASS. RUF. 820, 1, 18 qualiter reperta fuerit -a B. Rufini confessoris in Capuana civitate ... dicere non pigebit.

memorialis - *-is*, subst., sensu lato: DION. Gr. Nyss. hom. 360 A 5 Salomon ... testatus est ... quae sit latitudo illa capacitatis intrinsecus, in quam cuncta conflunt quae funduntur auditu,

qui sunt illi -es qui introeuntium sensuum monumenta conscribunt.

memorioso - PAUL. DIAC. Fest. 112, 4 memoriosus memoriosior et memoriosius et -issime facit.

memoriosus - GL. PHILOX. 230, 2, 3 -us: μνήμων. — PAUL. DIAC. Fest. 112, 4 -us memoriosior et memoriosius et memoriosissime facit.

memphiticus - adi. a Memphis: RATH. Opusc. 471 B 2 cum -i de manibus tyranni ... suum liberare diutissime afflictum misericorditer disponeret Dei pietas populum.

memvrana - v. *A2 membrana*.

menaciae - v. *A2 minaciae*.

menbrum - v. *Lx* et *A2 membrum*.

mendax - *-issimus*, de diabolo: RATH. Prael. 153 C 5 quod ita esse etiam ex ipsius -issimi, per Bartholomeum apostolum vi divina torti, patet confessione, sicut in eiusdem sancti legitur passione.

mendicus - adi.: PAUL. DIAC. Fest. 112, 2 -um velum, quod in prora ponitur. — Subst.: PAUL. DIAC. Fest. 155, 4 -um dici Verrius putat a mente eius, quam fefellerit fortuna, vel quod precetur quemque, ut vitae suae medeatur cibo.

menenca - v. *A2 meninga*.

menianus - v. *A2 minianum*.

menime - v. *A2 minime*.

meninga - *-nenca* inf. — GL. PLAC. 28, 2, 27 -nenca in cerebro membrana quaedam vel pars cerebri; est autem graecum.

meno - *mi-* inf. — PAUL. DIAC. Fest. 23, 18 agasones equos agentes, idest mi-antes. — Ducere: LEX ROM. RAET. 411, 13 oblatus actio furti est, ut si aliquis alterius caballum super convenienciam ipsius longius mi-erit, quam inter eos convenerit. — Curare, agere: LEX ROM. RAET. 318, 7 quicumque ... causam alterius -are voluerit ... ipsius mandatum presentet: 322, 1 si filii aliquid contra testamentum parentum suorum causare voluerint, infra quinque annus ipsa causa -are debent. — *In angarias -are*, angariis submittere: MON. NEAP. ARCH. II, a. 994, 130, 19 promittimus nos ... ut non abeamus licentia aliquando tempore memorati germanis aut suis heredibus eis -are in agarias (*sic*). Cf. et *Lx mino*.

menomena - ANAST. Vita Ioh. El. 505, 2, 1 restes siccatorum piscium, qui -ae dicuntur.

mens - *mi-* ROMAE INSCR. V, 17, 12957, 4. — CASS. an. 1282 B 8 -s autem dicitur ἀπὸ τῆς μῆνης, id est a luna, quae licet varia vicissitudine commutetur, quadam se tamen in id quod fuit, perfecta novitate restituit. — Nota

locut. redund. *spiritus -is*: RATH. Prael. 218 A 3 suggerendo admoneo ... ne inveteratus dierum malorum rite vociteris, dies tuos, iam rogo, ut dimidiare, dum vales, studeas et spiritu -is renovari contendas. — In lusu verborum: PETR. SUBD. Chron. 160, 4 (episcopus Ephevus) pulcher corpore, pulchrior -e, plebi Dei sanctissimi praefuit et fideliter ministravit. — Abl. -e cum adi. pro adv.: CASS. Var. 10, 26 salutationis honorificentiam praefereutes, prona -e deposcimus, ne suspendatis a nobis mansuetudinis vestrae gloriosissimam charitatem: VITA LAUR. 61, 2, 39 puella quaedam ..., cadivae vesaniae indepta, ... coram omnibus effrenata -e in terram corrui. — Nota locutt., *ad propria -e revēnre, in -em redire*, ad sanitatem mentis redire: LEX ROM. RAET. 410, 9 iste (*scil.* furiosus), cum inter impetus ad propria -e revenerit, testamentum facere potest: ANAST. Vita Ioh. El. 512, 1, 68 post aliquantas vero horas in -em rediens is qui patiebatur. — De Christo: ROMAE INSCR. II, 13, 4114, 1 via vita salus sapientia -s mores ... omnia Christus; *hostis -ium*, de diabolo: ENN. Hymn. 11, 68 perdente vires corpore / res fixa constat laureis; / sublimat hostem -ium, / qui vota membrorum fecit; *filius -is*, de discipulo: RATH. Prael. 199 C 3 «salvabitur per filiorum generationem» (I Tim. II, 15): ubi non filios carnis, sed filios -is accipe expressos; *canities -is*, de aetatis maturitate: 210 C 9 senex es? Gaude in Domino ... quia iam prope est, quo tendere videris, portus, si tamen es serius, ... si virtutibus comptus, si canitie venerabilis -is.

mensa - *mes-* ROMAE INSCR. II, 138, 4794, 11. — PAUL. DIAC. Fest. 18, 8 adsidelae -ae vocantur, ad quas sedentes flamines sacra faciunt; 112, 6 -a frugibusque iurato significat per -am et fruges. — *Sancta -a*, altare, sensu Christ.: ANAST. Vita Bas. 301 C 10 Basilius ... columbam de auro mundissimo ... suspendens super sanctam -am, instar sanctae illius columbae quae apparuit in Iordane Domino baptizato: ANAST. Vita Ioh. El. 508, 2, 23 posuit subts sanctam -am ligaturam quantitatis auri Patriarcha in oratorio cubiculi sui et synaxim fecit statim perfectam super eam pro illo qui hanc obtulerat. — Transl., de Eucharistia: DION. Coll. 234 A 5 a dominicae ... -ae convivio segregentur, ut hac saltem districtione correpti et ipsi in se sua errata castigent et aliis exemplum tribuant; -a *caelestis*, ead. signif.: SACR. GREG. 35, 5 sanctificet nos, Domine, qua pasti sumus, -a coelestis: SACR. GEL. 116, 14 tribue nobis, Domine, cęlestis -ę virtute satiatis et desiderare quę recta

sunt et desiderata percipere; de vita aeterna: GUMP. Venc. 215, 43 -ae coelestis convivia prae omnibus esuriens, non tantum epulas refutavit illicitas, verum etiam profana convivarum.

mensalis - *-e*, subst., linteum mensae vestiendae: RATH. Opusc. 525 A 13 vestibus non comitur, calceamentis turpatur, scammalia non quaerit, -ibus indiget.

mensarius - PAUL. DIAC. Fest. 112, 1 -i nummulari.

mensio - in arith., divisio (cf. THES. s.v.): BOETH. Inst. ar. 1093 D 4 his vero contra se positus, id est primo et incomposito et secundo et composito ... alius in medio consideratur, qui ipse quidem compositus sit et secundus et alterius recipiens -em.

mensis - *mes-* ROMAE INSCR. I, 183, 2, 27: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 820, 7, 12: inf., *menss-* ROMAE INSCR. II, 124, 4755, 5: al., *mess-* II, 45, 4226, 8: al., *min-* I, 337, 2687, 4 al., *ne-* (fort. perper.) II, 53, 4264, 2. — Sing. gen. -i MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 952, 27, 4; pl., acc. -esi ROMAE INSCR. I, 452, 3698, 4, -esis NEAP. INSCR. X, 1540, 3, -is ROMAE INSCR. I, 204, 1631, 2, gen. -um KAL. LEON. 339, 17, -uum CASS. Inst. 141, 3: IOH. VIII 214, 3, -orum ROMAE INSCR. II, 74, 4394, 4: al., -eserum I, 456, 3740, 4. — CASS. Inst. 151, 7 Varro ... commemorat ... totius anni circulum menstruali numero fuisse partitum, unde et ipsi -es, quod annum metiantur, edicti sunt: GREG. M. Mor. 811 C 4 8 -ium ... nomine dierum collectio et summa signatur. — Nota locut. *per -em*, singulis mensibus: CASS. Var. 51, 11 decernimus ut alterum solidum per -em supra memoratus equorum moderator accipiat, quod publicis debeat rationibus imputari: PAUL. DIAC. Exp. 124, 1, 31 per -em, prout viderit magister illorum, debent illi infantes in pratum vel in aliquo loco deduci.

mentor - CASS. Inst. 151, 2 geometria Latine dicitur terrae dimensio, ... cuius disciplinae magistri -es ante dicebantur.

menorium - lanx: CASS. Hist. 1178 A 8 rursus Herodias vesanit ... denuo saltat, denuo caput Iohannis in -o concupiscit accipere.

menssis - v. *A2 mensis*.

menstruus - *-um*, subst., de pensione menstrua, nota locut. *aequalitatem -i habere*, idem -um habere: CASS. Var. 32, 23 ne posthac ulla possit iterum furiosa contentio provenire, Heliadius de medio ... introeat, habiturus aequalitatem -i cum ceteris partium pantomimis.

mensularius - GL. PHILOX. 230, 2, 10 -us : τραπεζίτης.

mensura - *-ria* MON. NEAP. ARCH. II, a. 997, 163, 19, *rie* IV, a. 1019, 128, 22. — Spatium: DION. Gr. Nyss. hom. 384 B 5 Deus ... ad creationem hominum -am quoque temporis ante disposuit. — In imag.: PETR. Pis. Gramm. 160, 16 littera appellatur ... parvula, cum syllabarum glutine paulatim graditur, et puerula, cum pedum -is crescit.

mensurate - accommodate: IOS. FL. Apion. 78, 4 -e iter semper arripere: CASS. ps. 494 D 2 ille (*scil.* Deus) ... competenter et -e facit omnia; sed nos tardum putamus, quod desiderio magno requirimus. — Moderate: CASS. Var. 137, 8 probatae fidei virum praecipimus destinare, ... quatenus -e conferatur quantitas beneficii, dum modus integer cognoscitur laesionis: ANAST. Vita Bas. 298 B 2 qui (*scil.* Basilius et Eubulus) pane et aqua, secundum consequentiam quae ab ipsis tenebatur, -e perceptis, gratias egerunt Deo.

mensuratus - moderatus: CASS. Var. 326 24 vir ... verborum proprietate distinctus, senilis iuvenis, altercator suavis, -us eloquens.

mensuria - v. *Lx* et *A2 mensura*.

mentio - GL. PHILOX. 230, 2, 12 -o: ἀνάμνησις.

mentior - act. more: LEX ROM. RAET. 334, 10 quicumque homo ad ... iudicem suggesserit et -it ad ipsum iudicem ... in exilium mittatur. — CASS. ps. 135 D 10 -iri est contra mentem loqui et illud lingua promere, quod unumquemque constat in animo non habere. — Seq. *quoniam* cum coni.: IOS. FL. Apion. 140, 4 deinde sunt -iti, quoniam exinde propter cladem corporis sint expulsi.

1 mentum - GL. PHILOX. 230, 2, 14 -um : γέν<ε>ιου. — PAUL. DIAC. Fest. 132, 17 manum et -um proverbium est ex Graeco ductum, quod est πολλὰ μεταξὺ <πέλει> κύλικος καὶ χεῖλεος ἄκρου.

2 mentum - PAUL. DIAC. Fest. 112, 3 -um dicebant, quod nos commentum.

menus - v. *Lx* et *A2 minus*.

meraria - GL. PHILOX. 230, 2, 15 -a: γευστρίς.

mercatio - de commutatione mercium: CASS. Var. 105, 4 praesentibus decernimus constitutus, ut Alamannorum boves, qui videntur pretiosiores propter corporis granditatem, sed itineris longinquitate defecti sunt, commutari vobiscum liceat, minores quidem membris, sed idoneos ad labores ... Ita fit, ut ... in -e utrique videamini desiderata compendia percepisse.

mercatus - ius mercatus sive nundinarum: RATH. Opusc. 599 B 15 concedimus etiam, imo reddimus ei -um in festivitate S. Zenonis vel in ramis palmarum.

mercedituus - PAUL. DIAC. Fest. 111, 18 -um mercennarium, quod mercede se tueatur.

mercedonius - PAUL. DIAC. Fest. 111, 15 -os dixerunt a mercedem solvendo.

mercenarius - *-nn-* CASS. Inst. 20, 4: GL. PHILOX. 230, 2, 21: PAUL. DIAC. Fest. 111, 10: inf. — Subst., transl., de malo episcopo: IOH. VIII 217, 9 episcopum consecravimus dedimusque vobis pro invasore illo istum pastorem, pro -nnario ignavo providum satis rectorem.

mercennarius - v. *A2 mercenarius*.

1 merces - *-cid-* CAP. VIRCEB. 306, 13: inf. — Sing., nom. -is MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 964, 119, 3: inf., acc. -e ROMAE INSCR. I, 3847, 11, pl. acc. -cidis MON. NEAP. ARCH. II, a. 996, 146, 17. — De remuneratione divina: ANAST. Vita Bas. 298 A 15 absque invidia Dominus excellens bonitatem aequalem his, qui circa undecimam horam venerunt, -em dat: Vita Ioh. El. 507, 1, 46 debemus de facultatibus nostris dare ... pauperibus, ut recompensationem recipiamus a iusto et -um redditore Deo: MON. NEAP. ARCH. II, a. 991, 109, 15 in memorata ecclesia ... officium sacerdotalem facere debeas ... ut apud Deum tibi -is atrescat; remissio peccatorum: MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 963, 114, 6 pro Domini amore et -e anime nostre offerimus et tradidimus ... venerabili igumeno ... portiones nostra ex integra terra: IV, a. 1005, 27, 5 pro -e et salvatione anime nostre quam et de parentibus offeruimus nos una petia de terra. — Meton., res alcis favore facta: CASS. Var. 281, 23 dignus locus est, qui et gloriosam -em nostram et senatus amplissimi laudabilia decreta contineat. — Nota locut. -em *elaborare*, laborando -em mereri: RATH. Prael. 173 B 11 si digne eamdem -em non elaboraveris, in supplicio componere exigeris, ubi scilicet deerit auxilium fideiussoris.

mercimonium - in imag.: RATH. Prael. 308 C 11 lucra captantur terrena, unde animarum solummodo congeri debuerant -a.

mercis - v. *Lx* et *A1 merces*.

mercor - transl.: RATH. Prael. 203 C 4 invenies quoque eiusdem aetatis miseros, post remissum originale peccatum, propriis meritis -atos infernum; cum praep. *sub*: CASS. Var. 4, 10 petentibus praestando gratis sub continentiae munere cuncta -aris.

merenda - PAUL. DIAC. Fest. 111, 4 -am antiqui dicebant pro prandio, quod scilicet

medio die caperetur; 51, 23 «Cyprio bovi -am» Ennius (var. 26) sotadico versu cum dixit, significavit id quod solet fieri in insula Cypro, in qua boves humano stercore pascuntur.

merens - *-rie-* ROMAE INSCR. IV, 9935, 4. — Gen. sing. *-i* OST. INSCR. 1925, 3.

mereo - *-uerid* MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1011, 51, 28.

meretum - v. *A2 meritum*.

mergae - PAUL. DIAC. Fest. 111, 6 -ae furculae, quibus acervi frugum fiunt, dictae a volucris mergis, quia ut illi se in aquam mergunt, dum pisces persequuntur, sic messores eas in fruges demergunt, ut elevare possint manipulos.

mergo - in imag.: CONC. ROM. 826, 555, 4 ne denuo quispiam ... tanti piaculi ... mole oppressus in precipitium incidat aut voragine -atur iniquitatis: PETR. SUBD. Iul. 880, 18 noli ... te tuamque progeniem in barathrum mortis -ere et perditionis.

meridies - transl.: RATH. Prael. 189 A 7 libellum hunc aggredior modicum ... cum scilicet ab infantiae crepusculo in hunc aetatis fere deductus -em, caecam adhuc casuum diversorum patiar noctem.

meriens - v. *A2 merens*.

meris - *-rissis* MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1018, 114, 4: inf. — Acc. sing. *-rissis* MON. NEAP. ARCH. II, a. 994, 132, 29.

merissis - v. *A2 meris*.

meritorius - *-um*, subst.: GL. PHILOX. 230, 2, 33 -um: ξενοδοχείον.

meritum - *-re-* IOH. ARCHIC. 216, 11. — Pretium: CASS. Var. 90, 2 decernimus ut, si ... Faustus ea quae Castorius possidebat ... privata usurpatione detinuit, mox ei praedium cum alio eiusdem -i ... a pervasore reddatur. — *Secundi -i munus*, de presbyterii dignitate: SACR. GREG. 7, 6 da, quaesumus, Pater, in hos famulos tuos presbyterii dignitatem ... ut acceptum a te, Deus, secundi -i munus optineant. — In malam partem, culpa: RESURR. 87 Deus ... / praeteritique memor et praescius ante futuri, / progeniem -i decretum servat in aevum.

merso - *-rt-* PAUL. DIAC. Fest. 111, 19.

merto - v. *A2 merso*.

merula - PAUL. DIAC. Fest. 111, 12 merum antiqui dicebant solum; unde et avis -a nomen accepit, quod solivaga est et solitaria pascitur.

merus - PAUL. DIAC. Fest. 111, 12 -um antiqui dicebant solum; ... at nunc -um purum appellamus.

mesa - v. *A2 mensa*.

mesancylum - PAUL. DIAC. Fest. 112, 8 -um teli missilis genus.

meser - v. *A2 miser*.

mesis - v. *A2 mensis*.

mespelum - v. *A2 mespilum*.

mespilum - *-pel-* AN. EX DIV. 145, 21.

messalis? - messorius, ad messem (vel mesorem) pertinens? (cf. THES. s.v.): PAUL. DIAC. Fest. 520, 8 vernisera -ia auguria.

1 messis - nom. sing. *-sus* inf. — GL. PHILOX. 230, 2, 38 -sus: θέρσιμος.

2 messis - v. *A2 mensis*.

messivus - ad messem spectans: LEX ROM. RAET. 317, 17 a die VIII Kal. Iul. usque in Kal. Aug. -ae feriae sunt.

messus - v. *A2 Imessus*.

mestitudo - v. *A2 moestitudo*.

mesus - v. *A2 medius*.

meta - circumvectio stadii: CASS. Var. 106, 4 septem -is certamen omne peragitur, in similitudinem hebdomadis reciprocae. — Transl., *ad vitae usque -as*, usque ad mortem: PETR. SUBD. Chron. 174, 17 qui (*scil.* Severinus) cum iisdem in locis ad vitae usque -as habitasset, ... Feletheum... verbis caelestibus monuit.

metabole - *-bul-* inf. — GL. BER. 361, 10 nos tamen etiam humane musicae septem divisiones facimus ... sexta in -bulas id est in transitus modulantium.

metabule - v. *A2 metabole*.

metallicus - transl.: CASS. Var. 317, 15 elephantibus ... tanta mole prostrati sunt, ut tunc magis -os possis credere, cum se vivos aspicias non movere.

metallum - *in -o deputari*, ad fodinam condemnari: LEX ROM. RAET. 426, 6 si libertus suam patronam ... in coniugium prehendere presumpserit, in carcere mittatur aut in -o deputetur. — Meton., nummus: CASS. Var. 129, 7 -orum quippe ambitus solacia sunt hominum: 180, 31 hanc liberalitatem nostram alio decoras obsequio, ut figura vultus nostri -is usualibus imprimatur.

metallus - v. *A2 metellus*.

metaphoricus - gr. μεταφορικῶς, metaphoric: RATH. Prael. 269 B 10 si tamen ita catholice, -s scilicet, dici possit.

metaxa - *ma-* inf. — GL. PHILOX. 230, 1, 2 -a: σ<ε>ίρᾱ.

metellus - *-tal-* inf. — PAUL. DIAC. Fest. 133, 17 -talli dicuntur in re militari quasi mercenarii. Accius in Annalibus (fig. 2): «Calones famulique -tallique caculaeque».

metfyum - v. *Lx meffium*.

meticulose - magna cura et studio: RATH. Prael. 256 B 12 -e, ne a gigantibus ... persecutus consequaris ..., te munire conaris. — Timide: RATH. Prael. 300 B 4 et qui te contra me tam audaciter erigis, quomodo tam -e ipsi te, quem sub pedibus teneo, subicis?

metietas - v. *Lx* et *A2 medietas*.

metior - *mi-* inf. — GL. PHILOX. 231, 1, 32 *mi-or*: ἀναμερῶ. — In arith., de numeris, mensuram esse alterius numeri: BOETH. Inst. ar. 1092 D 5 -itur autem numerus numerum, quotiens vel semel vel bis vel tertio vel quotienslibet numerus ad numerum comparatus neque deminuta summa neque aucta ad comparati numeri terminum usque pervenerit. — Cum *de* et *abl.*: CASS. Var. 420, 19 voluntatem ... nostram de ratione -imur, ut illud magis aestimemur elegeris, quod cunctos dignum est approbare.

metitor - v. *A2 meditor*.

metonomia - v. *A2 metonymia*.

metonymia - *-no-* GL. BER. 397, 1.

metor - PAUL. DIAC. Fest. 110, 18 -ari castra dicuntur, quod metis diriguntur.

metralis - *-i ratione*, metris versuum adhibitis: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 80, 8 qui (*scil.* Fortunatus) ... sanctorum gesta partim prosa, partim -i ratione conscripsit.

metricus - *-a*, subst.: CASS. Inst. 144, 9 -a est quae mensuram diversorum metrorum probabiliter cognoscit, ut verbi gratia heroicon, iambicon, heleiacon et cetera. — *-us*, subst., in geom., scriptor artis geometricae (cf. THES. s.v.): CASS. Var. 107, 31 (mensuram agrorum) auctor Heron -us redegit ad dogma conscriptum, quatinus studiosus legendo possit agnoscere, quod deberet oculis absolute monstrare.

metropolitana - apud scriptores eccles., episcopus metropolis: CASS. Hist. 1017 A 13 cum ... Cyrillus Hierosolymorum suscepisset episcopatum, de iure -ae contendebat cum Acacio Caesariae Palaestinae tamquam sedis apostolicae pontifex: IOH. VIII 110, 8 fraternitati tuae vices nostras in ecclesiis quae sub regno Galliarum sunt ... committimus, singulis quidem -is ... proprio honore servato: RATH. Opusc. 361 A 2 ne personas, cum episcopi fuerint quoque, ... unus e quibus et -a, vilipendere videar legatorum.

metropolitanus - adi., apud scriptores eccles., de episcopo metropolis: CASS. Hist. 995 D 4 pontifex ... Romanae urbis Liberius et Paulinus Galliarum -us episcopus ... abripiuntur et traduntur exsilio: IOH. VIII 9, 1 Burdigalensis dioecesis episcopum ... -ae dignitatis privilegio

iterato munire curavimus. — Subst., episcopus metropolis: CONC. ROM. 826, 568, 15 si episcopus inveniatur inductus, a -o proprio et deinceps sacerdotes ... a suo episcopo, ut doceri possint, admoneantur.

metrum - versus: CASS. Hist. 881 D 15 qui (*scil.* Oppianus) -is genera piscium et naturas captionemque narravit; carmen: CASS. Var. 286, 15 sicut musicus consonantibus choris efficit dulcissimum melos, ita dispositis congruenter accentibus -um novit decantare grammaticus.

metuo - *-uī* RESURR. 255.

metus - PAUL. DIAC. Fest. 53, 3 (antiqui) diverso genere dicebant haec lupus, haec -us, haec amnis: 110, 16 -us feminine dicebant. Ennius (trag. 387: «Vivam an moriar, nulla in me est -us»).

meus - sing., nom. fem. -am MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 938, 110, 18, dat. masc. -i I 1, a. 943, 142, 13; pl. masc., nom. -is I 1, a. 937, 97, 12: al., acc. -us I 1, a. 703 aut 748, 1, 2. — *Ex -o*, ex mea scientia: RATH. Prael. 184 C 7 dicam tamen non ex -o, alterius sed voce boabo: 233 C 15 si ex -o hoc tibi conarer astruere, dicere poteris me mei causa finxisse.

mica - absol., -a panis: RATH. Prael. 178 D 8 dives es? ... time ne, si denegas pauperi -am, desideres nec accipias aquae guttam: 292 B 2 iste forsitan etiam in carcere -is indigens non reficitur pauper.

mico - *mī-* RESURR. 215. — Transl.: SACR. GEL. 206, 22 angelo deferente -antium odoriferas florum coronas, palmam martyrii perceperunt: PASS. RUF. 820, 1, 5 -ant per universum orbem terrarum exempla sanctorum confessorum.

migratio - *me-* ROMAE INSCR. VIII, 21312, 1. — Mors: ANAST. Vita Ioh. El. 516, 2, 13 mox ergo agnovit S. Sabinus -em Patriarchae ad Dominum ipsa hora fuisse factam.

migro - absol., mori: ROMAE INSCR. II, 4157, 2 nam bona distribuens, qui nil -ando relinquit, / per te (*scil.* mortem) post missas ire videtur opes: SACR. GREG. 88, 25 quam (*scil.* Mariam), etsi pro conditione carnis -asse cognoscimus, in caelesti gloria apud te pro nobis orare sentiamus; *ad superas sedes, ad Deum, ad Dominum -are*, ead. signif.: ROMAE INSCR. VII, 18342, 3 ad superas sedes -as: ANAST. Vita Ioh. El. 516, 1, 49 miraculum, ... postquam migravit ad Deum, complevit: PETR. SUBD. Iul. 887, 26 martyr -avit ad Dominum.

miles - *-il-* CHRON. ALT. 6, 43, -ix ROMAE INSCR. VIII, 20733, 1. — Sing., nom. -is LEX

ROM. RAET. 323, 5, acc. -es MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 912, 14, 6. — PAUL. DIAC. Fest. 109, 22 -em Aelius a mollitia κατά ἀντίφρασιν dictum putat, eo, quod nihil molle, sed potius asperum quid gerat. — Fabricensis: CASS. Var. 213, 22 -ibus te (*scil.* armifacorem) et fabris armorum ... praefecimus, ut tale opus ab artificibus exigas, quale nobis placere posse cognoscis: 214, 8 illustris magnitudo vestra nos eum elegisse cognoscat, ut et -ibus praesit secundum morem pristinum, et artificibus iubere possit armorum. — Transl.: CASS. Hist. 1006 A 7 quia igitur expositam fidem in Nicaea Thraciae omnes accusant -es veritatis et praecipue habitantes Hesperiam, testantur litterae ab eis ad Illyricum destinatae. — Vir nobilis (cf. adn. ad loc.): RATH. Prael. 236 B 11 Ecclesiae filii aut de sorte sunt Domini et appellantur clerici et monachi; aut sunt Ecclesiae famuli, episcopi vero confamuli; aut laboratores, servi et liberi, aut -es regni.

mileum - v. A2 *milium*.

miliaceus - *-ci-* inf. — Ex milio factus: AN. EX DIV. 135, 28 farina -cia ... sicca restringit. — PAUL. DIAC. Fest. 73, 26 puls -cia ex melle.

miliacius - v. A2 *miliaceus*.

miliarius - *-um*, subst., spatium mille passuum: CHRON. ALT. 14, 30 littore tenet -a sex. — GL. PHILOX. 231, 1, 7 -um; θερμηρόν.

milicem - acc., perper. pro *milium*? : DION. Gr. Nyss. hom. 395 B 13 in his quae nascuntur e terra nullum laborem naturae conspicimus, cum triticum, vel -em, vel quid aliud seminis frumenti vel leguminis in culmum, aristas spicasque convertit sine difficultate.

milies - v. A2 *millies*.

milis - v. A2 *miles*.

militaris - *-is vestis*, chlamys: CASS. Var. 188, 10 nec salutari te sine chlamyde iura voluerunt, scilicet ut sub veste -i semper visus numquam credereris esse privatus.

militia - transl., de munere publico: CASS. Var. 180, 30 supplicum per te (*scil.* comitem sacrarum largitionum) fortunas erigimus, Kal. Ianuariis affatim dona largimur et laetitia publica -a tua est: 208, 9 deliciosa magis quam laboriosa -a est, in portu Romano comitivae gerere dignitatem. — De clericorum officio: CONC. ROM. 826, 555, 11 reparandis -ae clericalis officii, quae per diversas provincias neglecta videantur. ... subsidium non neglegamus. — De christ. vita: VITA APIAN. 322, 8, 8 divina pietas ... non illum (*scil.* Appianum) in hac -a fatigari

distulit nec in tanta huius vitae miseria amplius cruciari permisit.

milito - *-avet* ROMAE INSCR. II, 5194, 2. — Part. praes. gen. pl. -*antum* CASS. Var. 268, 31. — Expeditionem facere: IOS. FL. Apion. 15, 23 usque ad ... Epirum Persae -averunt. — Transl., de hom., inservire, deservire: RATH. Prael. 178 A 4 horum quinifaria cum sit divisio, una virtuti -are videtur solummodo: 244 B 3 haec ... retuli, ut hinc colligas, quantum meo profectui -asti, dum me, ut penitus deficerem, tam graviter accusasti; sensu spirit., de sacerdotibus: CONC. TIC. 153, 62 episcopi in civitatibus suis proximum Ecclesiae suae claustrum instituant, in quo ipsi cum clero ... Deo -ent: PETR. SUBD. Chron. 164, 2 Maximus episcopus ... ab ineunte aetate sua strenuus et omnimodo moderatus, sancte ecclesiae -avit; de monachis: IOH. XIII 9, 35 quomodo enim possunt fratres Deo -are, ... si eis defuerint alimenta unde possint vivere. — De reb.: CASS. Var. 13, 4 voces tibi -avere laudantium; 156, 8 alii honores habeant et terribiles fasces: tibi vitae humanae gratissimi videntur -are custodes (*scil.* instrumenta iuris privati).

milium - *-leu-* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 960, 79, 11: al.

milix - v. A2 *miles*.

mille - CASS. Inst. 166, 7 -e numerus a quibusdam per unum l scribitur, quia milia dicimus, non millia; alii melius per duo l existimant scribendum. — *Decem -ia*, multi, plurimi: CASS. Hist. 1201 D 4 decem -ia ... cum dico, multitudinem intelligo, non perfectum numerum comprehendendo: BERT. Barth. Lip. 40 B 23 quomodo lupos fugare poterit agnus unus decem -ia?

millena - ager mille aureis aestimatus (cf. THES. s.v. *milleni*): CASS. Var. 67, 5 illustris magnificentia tua ... cognoscat Spoletinis civibus ad exhibitionem thermarum supra consuetudinem aliam -am esse deputandam.

millenarius - *-us numerus*, allegorice: GREG. M. Mor. 860 A 12 quid -i numeri amplitudine nisi ... bonae vitae perfectio designatur? — Subst., praefectus mille militum, gr. χιλίαρχος: CASS. Hist. 1054 D 13 Valentinianus ... tunc -us erat circa palatia constitutus dux lanciariorum; possessor millenarum: CASS. Var. 159, 3 devotio tua -os provinciae Piceni et Samnii sine aliqua dilatione commoneat, ut eos ... pro accipiendo donativo ad comitatum faciat incunctanter occurrere.

milles - v. A2 *miles*.

millies - *-mili-* PAULIN. Hymn. 147, 10, 46.

millio - v. A2 *mullo*.

milvinus - *-a*, subst.: PAUL. DIAC. Fest. 110, 3 -*a* genus tibiae acutissimi soni.

mimoria - v. *A2 memoria*.

minaciae - *me*- LEX ROM. RAET. 332, 4.

mineme - v. *A2 minime*.

minerrimus - v. *A2 minimus*.

minervalcium - GL. PHILOX. 231, 1, 12 -um: συστατικόν.

mingo - *-guuntur* AN. EX DIV. 139, 16.

mini - v. *A2 minime*.

minianium - *me-us* inf. — GL. PHILOX. 230, 2, 4 *me-us*: ἐκθέτης.

minime - *me*- MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 820, 7, 5, *-ne*- COD. CAR. 441, 38, *mini* MON. NEAP. ARCH. II, a. 991, 110, 10, *-nu-* inf. — CASS. orth. 150, 16 in antiquorum multo libris, quam Caius Caesar est, per *u* pleraque scripta invenio. Optimum, intumus ... -ume. Melius tamen est, et ad enuntiandum et ad scribendum, *i* litteram pro *u* ponere, in quod iam consuetudo inclinavit. — Nota locut. *-e gentium*: PAUL. DIAC. Fest. 110, 1 -*e* gentium dicebant pro eo, quod est omnium gentium iudicio minime esse faciendum.

minimus - *minerrimus* inf. — PAUL. DIAC. Fest. 109, 25 *minerrimus* pro -o dixerunt. — Pro compar., seq. *quam*: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 50, 7 quibus in locis ... circa brumale solstitium ... diesque -i quam usquam alibi, noctes quoque longiores existunt. — Subst., transl., de dignitate, potentia: PAUL. DIAC. Exp. 121, 1, 42 quod fecistis uni de his -is meis, mihi fecistis: VITA SEVERINI 501, 1, 27 omnis aetas, uterque sexus accurrit, magnis ac -is terra densatur, scanditur tectum monasterii.

miniscor - PAUL. DIAC. Fest. 109, 26 -itur, pro reminiscitur, antiquitus dicebatur.

minister - *-ibus* LEX ROM. RAET. 442, 29. — Subst., in malam partem, *necis -r*, carnifex: ENN. Hymn. 7, 64 *necis -r*, aspice, / de morte vitam conferens, / hoc dat salutem, quod necat. — Magistratus, praefectus: RATH. Prael. 163 C 13 procurator, exactor, ... thelonearius vel cuiuslibet alterius publicae functionis -r es? — De sacerdotibus: SACR. GEL. 82, 22 suscipite, sancte pater, incensi huius sacrificium vespertinum, quod ... per -orum tuorum manus de operibus apum sacrosancta reddit ecclesia: RATH. Opusc. 598 A 11 uxores ... habebantur, quae cum clericis cohabitabant mulieres: idque etsi ... lex nulla altaris -is indulgeat coniugia; -r *Dei*, in imag.: CASS. ps. 729 C 8 -r *Dei* est omnis qui divinas exsequitur voluntates et charitatis fervore semper accensus est.

ministerialis - subst., de minoribus domino-rum feudaliū officialibus: RATH. Opusc. 600 C 4 si quid perperam vel a massariis vel a castellanis... fuerit actum, aut ab ipso aut -i ipsius sit iuste et legaliter emendatum.

ministerium - *-ny-* LIB. SACR. 5, 1, 50. — In form. iuris iurandi: MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 976, 245, 14 per *Dei -a* iuremus. — De missa omnibusque caerimoniis ad *Dei* cultum pertinentibus: VITA SYRI 481 D 4 factum est, ut sanctus sacerdos Felix dignum (*scil.* Syrum) officio -i altaris sublimaret. — De sacris vasis: CASS. Var. 377, 3 referantur manibus levitarum -a toto orbe narranda.

ministra - *pinguissimi liquoris -a*, de oliva: SACR. GREG. 45, 28 *Deus*, qui ... terram producere fructifera ligna iussisti, inter quae huius pinguissimi liquoris -ae oleae nascerentur, quarum fructus sacro chrismati deserviret.

ministratio - ferculum: IOH. ARCHIC. 213, 17 si longo prandio habuerint ut diutius sedeant, vel si aliam -em ministrent.

ministrator - de *Deo*: ANAST. Vita Ioh. El. 499, 1, 39 liquet ... quoniam tu dives, Domine, et vitae nostrae -r es.

ministro - ministerium peragere: PAUL. DIAC. Exp. 114, 1, 8 (cellarius monasterii) si bene -averit, gradum bonum sibi acquirit ... ac si diceret quia qui bene ministerium suum peregerit, ... acquirit sibi bonum locum apud Deum. — Consulere alci: ANAST. Vita Bas. 307 A 13 dimitte me nocte ista -are illi (*scil.* viro ulceroso), ut et ego per te mercedem consequar. — De sacris: SACR. GREG. 110, 27 exaudi nos, ... *Deus*, ut quod nostro -atur officio, tua benedictione ... impleatur: VITA SYRI 481, 2, 13 dum ... sanctus minister Syrus -aret, ... super holocaustum protinus splendor emicuit: VITA EXUP. 1149, 2, 67 veniens B. Exuperantius in civitatem Cingulanam, ... -abat ibi annos quindecim. — Administrare: STEPH. v 787 A 7 datum est tibi (*scil.* imperatori) curare, ut ... iustitiam -es subditis tuis.

mino - v. *A2 meno*.

1 minor - GL. PLAC. 25, 1, 31 intendere: -ari. Sallustius (frag. V 27) «manum in os intendens». — Seq. *quia* et conii.: CASS. Hist. 954 D 1 Eusebius ... et qui circa eum erant ... cum terrore -abantur, quia nisi susciperet Arium, certa die ipse (*scil.* Alexander) quidem deportaretur exsilio.

2 minor - gen. sing. -es LEX ROM. RAET. 388, 7, abl. pl. -ebus 400, 3. — Seq., dat.: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 134, 10 Arriani -em Patri

Filium, Spiritum quoque sanctum -em Patri et Filio ad suam perniciem dicunt ; *ad* cum acc. : CONCORD. 278, 36 necesse est filios, quamvis virtutem -em habeant ad patrem, ... quod pater eorum spondit, adimpleant. — Nota locut. *a -e precium*, minore pretio : LEX ROM. RAET. 382, 1 ille (*scil.* creditor) ... ipsa terra a -e precium non presumat recipere, nisi quantum ipsa terra valet. — De peccato, sensu Christi., minus grave : CONC. ROM. 826, 581, 20 mulieres, ... ballando, verba turpia decantando ... si cum -ibus veniunt ad ecclesiam, cum peccatis maioribus revertuntur. — Inferior, de gradu, dignitate : PAUL. DIAC. Exp. 36, 2, 5 patientes ... tamen, si ab aliis -ibus sibi dure aliquid ingestum fuerit, statim resistunt ; subst., ead. signif. : CONC. ROM. 826, 574, 20 nulli episcoporum liceat res immobiles de subiectis plebibus seu aliis piis locis in proprio usu habere, ne maiores enormiter locupletentur aut -es tali facto pauperiores inveniantur. — *-es*, appellatio XII Prophetarum : CASS. Inst. 19, 19 residuos vero XII Prophetas, quos vulgus propter brevitatem librorum suorum -es appellat.

minorantia - deminutio : PAUL. DIAC. Exp. 39, 1, 31 dominus illorum (*scil.* pastorum) ... non secundum augmentationem neque secundum -am gregis, sed secundum laborem aut negligentiam illis tribuit.

mins - v. *A2 mens*.

minsis - v. *A2 mensis*.

minuitas - damnum : MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1016, 93, 1 memoratum molinum cum omnem edificium suum et armaturas suas ... vobis vestrisque posteris atsignare et redere debeamus sine omni -e.

minume - v. *A2 minime*.

minuo - coni. praes. pass. -etur MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1004, 23, 24, infin. -are inf. — PAUL. DIAC. Fest. 109, 8 -utum et -ere, ex graeco μειοῦν dictum videri potest. — *Alqare -i*, carere : BOETH. Is. 122, 17 potestate bipes dicitur, etiamsi quis uno pede -atur : non enim quod est dicitur, sed quod esse possit. — Detrahere : RATH. Prael. 262 C 13 quasi et illum, tanta coartet angustia possessionis et potestatis, tanta autem dilatet magnitudo cupiditatis et ambitionis, ut, quod alter assequitur, hoc sibi estimet -i : MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1016, 103, 30 nullatenus presumetis ... mihi meisque hereditibus exinde aliquid tollere aut -are per nullum modum.

minurio - GL. PHILOX. 231, 1, 22 -it : μινυρίζει.

minurratio - PAUL. DIAC. Fest. 109, 12 -es appellantur avium minorum cantus.

1 **minus** - adi., transl. : PAUL. DIAC. Fest. 109, 10 -am Aelius vocitatum ait mammam alteram lacte deficientem, quasi minorem factam.

2 **minus** - *mirum* vit. tyoth. pro -us PASS. EUT. 461, 1, 32. — *Me*-ROMAE INSCR. II, 5260, 2 : CAP. INSCR. X, 4528, 4 : al. — Seq., *de* cum abl. : Ios. FL. Apion. 11, 13 hoc tempus de tribus milibus annis paululum -s est : LEX ROM. RAET. 434, 7 quicumque homo, qui testamentum fecerit ... ad suos heredes ... quartam portionem dimittat ... ; nam -s de quarta dimittere non debet (*sic*) ; gen. : PAUL. DIAC. Exp. 157, 1, 19 infantes qui -s decem annorum sunt. — Nota locutt., *paulo -s*, parum : RATH. Prael. 177 A 3 quidam (*scil.* discipuli) ... tantae sunt fatuitatis, ut paulo -s differant a pecoribus ; *plus -s*, in mensurationibus parum determinatis : MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 820, 6, 13 (fundus) mensuratus at *plus -s* una cum omnia subter et super posita ; -s *facere*, minuere : MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1016, 97, 24 si per clara facta veritate aliquid exinde perdiderimus per ratiocineas de memoratum responsaticum nobis -s facere debeatis.

minusculus - PAUL. DIAC. Fest. 135, 6 -ae Quinquatrus appellabantur idus Iun., quod is dies festus erat tibicinum, qui Minervam colebant. Quinquatrus proprie dies festus erat Minervae Martio mense.

minutatim - *-m impendere*, dissecare ? : PASS. MARC. NIC. 474, 16 sacrificare, ne vos -m gladio impendam.

minute - singillatim : CASS. Inst. 115, 13 haec omnia per librum supra memoratum -issime divisa et subdivisa tractantur.

minutia - *continuitas de -is*, de charta e minutis scidis conglutinata (cf. THES. s.v.) : CASS. Var. 115, 13 iunctura sine rimis, continuitas de -is, viscera nivea virentium herbarum, scripturabilis facies.

minutus - de voce : GREG. M. Mor. 531 B 9 (gallus) profundioribus horis noctis valentiores ac productiores edere cantus solet, cum ... matutinum iam tempus appropinquat, leniores et -iores ... voces format. — Acutus, f. allegoricus : CASS. Inst. 15, 7 reliqui etiam vobis ... in Deuteronomio sermones quattuor, in quibus est -a nimis et subtilis expositio. — Nota locut. -a *carta*, sensu leg., syngrapha : LEX ROM. RAET. 407, 18 (quicumque) per -as vero cartas et ante principem vel ante amicos omnes suos servos vel ancillas libertare potest : 407, 22 si ipse homo ... prope fuerit ad mortem ... per -as

cartas totos suos servos et ancillas libertare non potest. — *-um*, subst.: CASS. Var. 213, 11 sine quo (*scil.* harenario lapide) nec saxa fixa sunt, nec harenarum -a solidantur: CASS. ps. 817 C 3 luxerunt nobis quasi granati mali -a pulcherrima, quae historiae corio revelata dulcissima mella sudaverunt. — GL. PHILOX. 230, 1, 15 -um: λεπτάριον.

minysterium - v. *A2 ministerium*.

mirabilis - *-vi-* PAUL. DIAC. Exp. 63, 2, 34. — Acc. sing. *-is* CHRON. ALT. 7, 8. — Cum *apud* et acc.: Ios. FL. Apion. 124, 6 Plato -is apud Graecos ... et honestate vitae ... et virtute sermonum et persuasione philosophiae. — Comp., *plus -is*: CASS. Var. 363, 19 nec illud negligendum putetis, quod lacteo poculo relucescit, quando plus est -e quod potueritis difficilius invenire; seq. *ut* et con.: CASS. Var. 103, 12 plus inde -e, ut mons tanta flammaram congregatione succensus, marinis fluctibus haberetur absconditus; *-ius est*, seq. *quia* et ind.: Ios. FL. Apion. 138, 19 illud enim -ius est, quia ... ipsa per se lex homines ... valuit obligare. — *-ia*, subst., de Dei operibus: RATH. Prael. 159 B 4 ad agnitionem hominum virtus tua erit, scientiam quoque tibi (*scil.* medico) Altissimus honorari in -ibus suis dabit: ANAST. APROC. Ep. 661 A 7 aliud miraculum ... dignum est et vobis ... per litteras fieri manifestum in gloriam et laudem Dei qui facit -ia in sanctis suis; de sanctorum virtutibus: GUMP. Venc. 222, 16 immensaque virtutum eius (*scil.* Vencezlavi) -ia ... et credentes et ammirantes propagare decertant.

mirabiliter - miraculose: PETR. SUBD. Agripp. 113, 16 (Ianuarius et Agrippinus) ... quondam a celesti ira et igne Vesubii nostram patriam -r liberarunt.

miracidion - gr. μεираκίδιον: PAUL. DIAC. Fest. 110, 15 -n, primae adulescentiae.

miracolum - v. *A2 miraculum*.

miraculose - divinitus: BEN. Mir. Cyr. 337, 2, 10 -e factum est, ... quod aliquae guttae sanguinis ceciderunt super casulam et mantile, quibus ornatus erat sacerdos deferens caput gloriosum.

miraculum - *-co-* IOH. ARCHIC. 216, 5. — CASS. Inst. 153, 15 -a dicuntur, quoniam contra rerum consuetudinem ammiranda contingunt; PAUL. DIAC. Fest. 110, 4 -a, quae nunc digna admiratione dicimus, antiqui in rebus turpibus utebantur. — *-a ostendere*, -a facere: RATH. Prael. 203 B 7 invenies quosdam in quinquennio et ... etiam in triennio ad martyrium sponte propisise, ... -a in nomine Domini ostendisse, tor-

menta fortiter tolerasse; *coruscare -is*, in imag.: ANAST. Vita Bas. 295 C 5 qui (*scil.* Basilius) et vivens et post obitum magnis coruscavit -is. — Nota locut. adverb. *in -um*, mirabiliter: CASS. Var. 71, 22 Sirenas in -um cantasse curiosa prodit antiquitas.

miravilis - v. *A2 mirabilis*.

mirificentia - gr. θαυμαστοποιία: DION. Gr. Nyss. hom. 395 C 13 quis enim nesciat -am naturae, et quid accipiat materna vulva, quidve perficiat?

miror - *mī-* RESURR. 151. — Cum *super* et abl.: Ios. FL. Apion. 87, 11 si ... in vobis Aegyptiis tantae differentiae opinionum sunt, quid -aris super his, qui aliunde in Alexandriam advenerunt?; seq., *quomodo* cum ind.: Ios. FL. Apion. 87, 11 illud quoque, quod se -ari dicit, quomodo cum Iudaei essent Alexandrini vocati sunt, similis inscientiae est; *cur* cum con.: IOH. VIII 63, 32 cur venire distuleris, moleste cuncti ferimus et valde -amur. — In mystica contemplatione esse: RATH. Prael. 224 D 2 id, quod comprehendi non potest, quodque melius -ando et credendo, quam cogitando, ratiocinando, vel loquendo proferimus.

mirus - *-um* vit. tyoth. pro *minus* PASS. EUT. 461, 1, 32. — Gen. sing. fem. *-i* ROMAE INSCR. II, 5711, 1. — *Nec -um*, seq. *si* cum con.: GUMP. Venc. 213, 23 nec -um, si ... philosophicas quaestiones ... sapientes ... transdixerint. — Nota locut. *-a res edificii*, mirabile aedificium: CHRON. ALT. 15, 8 templum paganorum ... non longe ab Aquilegia ... mirabile fuit habente lapideis tabulis sive lapidibus preciosis, -a res edificii, que a sevisimo Atila destructa fuit.

misa - v. *A2 missa*.

miscellio - PAUL. DIAC. Fest. 110, 8 -es appellantur, qui non certae sunt sententiae, sed variorum mixtorumque iudiciorum sunt.

misceo - ind. praes. 2a pers. sing. *-is* SACR. GEL. 74, 27. — Seq., *in* et acc. vel abl.: CASS. Var. 267, 9 parricidii genus est, ut quam vobis fecerat affinem coniunctio regis, nefandis ausibus in eius vos interitum -eretis: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 126, 22 si ego ... in morte vel Langobardorum me -ere voluissem, hodie Langobardorum gens nec regem nec duces ... haberet; *cum* et abl.: PAUL. DIAC. Exp. 60, 1, 45 bene dixit «faciamus», se -ens cum auditoribus, ut facilius audiatur. — *Verba -ere cum alqo*, cum eo colloqui: CASS. Inst. 16, 12 tertia (*scil.* quaestio) ... utrum spiritus immundus ... potuisset

agere ut Samuhel a Saule videretur, ut cum ipso verba -eret.

miscipulo - v. *A2 miscipulo*.

miscue - promiscue: CASS. Var. 305, 20 ne quis nos ... in honoribus dandis non aestimet habuisse rationem ... Quin potius omnia -e concedamus.

misellulus - misellus, de infirmis: VITA APIAN. 322, 2, 59 tantus dolor ... sic eam (*scil.* puellam) per omnia membra contraxit, quod de loco -a se movere non potuit.

miser - *me*- ROMAE INSCR. IV, 11444, 7.

miserator - *-tur* IOH. ARCHIC. 214, 23. — Misericors, de Deo: CASS. an. 1305 A 9 rerum humanarum valde -r, conversis statim parcens: BEN. I 683 C 3 si unitas non est, quare dum tertio diceret *Domine* (Exod. XXXIV) postea -r singulariter dixit et non -es, ut plures ostenderet, intimavit?

miserere - PAUL. DIAC. Fest. 110, 8 miseratur is, qui conqueritur aliena incommoda; -etur si qui miserum subleat: PAUL. DIAC. Exp. 79, 1, 10 iocundus homo qui -etur et commodat.

miseresco - depon. more, misereri: RATH. Prael. 272 C 5 dilige ... bonos, et -ere malis.

miseria - sensu mor.: PAUL. DIAC. Exp. 154, 2, 8 -a id est vitia: 109, 1, 26 dico discedere a corpore monasterii illum qui ... infirmus est, ... ne eius -a alii pereant capiendo malum exemplum. — In form. modestiae: ANAST. Vita Ioh. El. 515, 2, 51 gratias ago, Deus, tibi, quoniam exaudisti -am meam, rogantem bonitatem tuam.

misericordia - acc. sing. -a LEX ROM. RAET. 442, 28. — De Dei, voluntate: SACR. GEL. 10, 12 o ineffabilis -a, quæ pro suo nomine trucidatis meritum gloriæ perire non patitur: COD. CAR. 650, 31 perpendo, quid divina -a inspirante cordis affectu operari iusserit; adiutorio: RATH. Prael. 200 B 5 electi, de se non praesumant, sed in Dei -a firmius gressum mentis figant. — *Opera -ae*, opera quae propter miserationem fiunt: RATH. Prael. 208 C 4 ministrantur ... multa, cum sufficiat unum ... Unum ergo, quod est? Deus utique. Et multa, quae? opera -ae. Operibus -ae pervenitur ad Deum. — Meton., de Deo: ANAST. Vita Bas. 308 A 14 omnia ...

nostrorum facinora dinumerata sunt apud te (*scil.* Dominum); tu enim -a immensa es et investigabilis. — *Alci -am facere*, eius miserere: ANAST. APOCR. Ep. 662 D 2 invenit me sanctus ille Stephanus, cui faciat Dominus Deus -am in illa die iustus iudex.

misericors - ANAST. Vita Ioh. El. 498, 1, 20 quem (*scil.* Iohannem Alexandrinum antistitem) Graeci propter multiplicem compassionem ... merito absolute Eleemona, id est -em, appellant.

miseror - PAUL. DIAC. Fest. 110, 8 -atur is, qui conqueritur aliena incommoda; miseretur si qui miserum subleat.

missa - *misa* CAP. VIRCEB. 312, 8. — Acc. sing. -a MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 934, 77, 14. — *Absolutio -ae*, missae finis: ANAST. Vita Bas. 310 B 9 ingrediens ergo post absolutionem -ae in secretarium, (Basilium) vocavit sanctum Ephraem. — *Liber -arum*, de libro in quo missarum officium continetur: PAUL. DIAC. Exp. 91, 1, 23 multe erunt ... festivitates sanctorum, sicut in libro -arum continetur.

missalis - ad missam pertinens: GUMP. Venc. 216, 43 infusum ... inter clericos conprovinciales cum oblati, quas -i celebritati providendo ipse coquebat, sub mira divinatorum communione distribuit. — Subst., -is *plenarius*, liber ecclesiasticus in quo Evangelia et Epistolae pleniter continentur (cf. DUC. s.v. *missale plenarium*): RATH. Opusc. 559 B 4 -em plenarium, Lectionarium et Antiphonarium unaquaqueque ecclesia habeat.

missaticus - missus dominicus: CONC. TIC. 154, 58 episcopi, singuli in suo episcopio, -i nostri potestate et auctoritate fungantur.

missor - *-r tempestatum*, de malefico qui tempestates excitare perhibetur: LEX ROM. RAET. 372, 8 malefici, vel incantatores vel -es tempestatum vel hiis (*sic*), qui per invocationem demonum mentes hominum turbant, hii vero omni penarum genere puniantur. V. et *A2 immissor*.

missorium - *missu-* inf. — Nom. sing. -arius BREV. HIROS. 110, 47.

missurius - v. *A2 missorium*.